

νά μὴ τὸ πωλήσῃ, μολονότι ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ ἐξαρτᾶται, προσέθετο ὁ ἔμπορος προσβλέψας τὴν Κ. Δεσῶ, ἡ περιουσία μου καὶ ἡ εὐτυχία της, καὶ ἡ προίξ τῆς ἀνεψίας της καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ μου.

— ὦ! ὦ! ἀνέκραξεν ὁ πρίγκηψ ἀναφέρον ἐκ τὸν δι' ἡθους ἱπποτικοῦ, καὶ μειδιδῶν μειδίδαμα ἐφ' οὗ ἐπέλαμπεν ἡ συμπάθεια, δὲν ὑπάρχει λοιπὸν, κυρία, ἐπανελάβε στρεφόμενος πρὸς τὴν θείαν, δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς ὅρος ὅφ' ὃν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ τις μίαν τῶν δαλειῶν τούτων;

Ἡ Κ. Δεσῶ ὠχρίσας καὶ ἡρυθρίασεν ἀλληλοδιαδόχως. . . Ἡ καρδιά της ἐπαλλεν ἐκ σφοδρᾶς πάλης, ἐνῶ ἡ Ἀγγελικὴ καὶ ὁ Δέων τὴν ἰκέτευον διὰ τῶν νευμάτων. . .

— Ἰφ' ἓνα μόνον ὅρον δύναιμι νὰ χωρισθῶ ἀπὸ ἐνὸς τῶν ἀνθέων μου, ἀπεκρίθη τέλος ἀτενίζουσα πρὸς τὴν ἀνεψίαν μετὰ φιλοστοργίας· πρέπει νὰ μοῦ ὑποσχεθῇτε ὅτι τὸ ἄνθος τοῦτο δὲν θέλει διδοθῇ ἢ πωληθῇ εἰς οὐδένα ἐν Εὐρώπῃ, ὅτι θὰ τὸ φέρετε μεθ' ὑμῶν εἰς Ἰνδίας, Ἰψηλότατε, καὶ ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἐξέλθῃ τῆς ἐξουσίας σας.

— Ἰπογράφω τὸν ὅρον τοῦτον, κυρία, εἶπεν ὁ πρίγκηψ καλῶν ἓνα τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ ὅπως λάβῃ τὸ ἀγγεῖον τὸ φέρον τὴν δάλειαν· καὶ ἐπειδὴ τὸ φυτὸν, οὗ τινος γίνομαι μεθ' ὑμᾶς ὁ μόνος κύριος, ἔχει διπλὴν τὴν ἀξίαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, χρέος μου εἶναι νὰ διπλασιάσω καὶ ἐγὼ τὴν προίκα τῆς κυρίας, προσέθηκεν ἐγχειρίζων τῷ Δέοντι ὀγδοήκοντα χιλιάδας φράγκων καὶ ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα τῆς Ἀγγελικῆς. Ἡ δὲ, κύριε Ἐρβεῦ, σὰς ἀφίνω ἓνα μῆνα ὅπως ἐρτάσσετε τὸν γάμον τοῦτον καὶ ἀκολουθῶς θελω σὰς ἐνταμῶσαι εἰς Μασσαλίαν ὅπως περατώσωμεν τὰς ἄλλας ἡμῶν ὑποθέσεις.

— Ἄ! Ἰψηλότατε, ἐβόησεν ὁ ἔμπορος, ὅργανον γενόμενος τοῦ θαυμασμοῦ πάντων, οἱ πρίγκηψες τοῦ Νιδζάμ διεδέχθησαν τοὺς Εὐρωπαίους ἱππότας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ θέσητε τὴν κορωνίδα εἰς τὰς εὐεργεσίας ὑμῶν παρευρισκόμενος εἰς τὸν γάμον. . . Σὰς εἰδοποιῶ ὅμως, ἐπεῖπε προσφέρων τὸν βραχίονα τῇ Κ. Δεσῶ, σὰς εἰδοποιῶ ὅτι θὰ ἦναι δύο ζεῦγη ἀντὶ ἐνός.

— Μεγαλειτέρος λόγος ὅπως ἀποδεχθῶ τὴν πρόσκλησιν, ἀπήντησεν ὁ πρίγκηψ μετ' ἀμιμήτου κομποπρεπείας.

Καὶ πάντες ἐτράπησαν εἰς ἐκφράσεις χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης.

Πάντες, φεῦ! ἐξαίρουμένου τοῦ Γαβριὴλ Μορισῶ, τόσοσιν κακῶς ἀνταμιφθέντος διὰ τὴν τελευταίαν ἐκδούλευσιν του καὶ πεισθέντος τέλος ὅτι ἡ σειρά του δὲν θὰ ἔλθῃ ποτὲ!

Μετὰ ἓνα δὲ μῆνα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γάμων, καὶ ἐνώπιον τῶν μεμαραμένων λειψάνων τῆς ἀνοδοέσεως τοῦ Ἀλβέρτου, ὁ Κ. Ἐρβεῦ διηγῆθη τὴν ἱστορίαν τῆς τελευταίας ἐνθυμήσεως ἣν καὶ ἡμεῖς ἠκούσαμεν παρὰ τινος μάρτυρος τοῦ γάμου του.

Ἀλλὰ πῶς ἡ ὠραία αὕτη δάλεια ἡ τότε ἐλλείπουσα ἀφ' ὅλων τῶν κήπων, ἀνευρίσκεται σήμερον; Ἡ Κ. Ἐρβεῦ ἡ ὁ πρίγκηψ παρέδωκαν τὰς ὑποσχέσεις αὐτῶν;

Ὅχι! ὁ αὐτουργὸς τῆς δημοσίας ταύτης ἐκδουλεύσεως εἶναι ὁ Γαβριὴλ Μορισῶ. Ὅτε ἡ Ἀγγελικὴ Ἐρβεῦ ἄφησε τὴν Α. . . τῇ ἐκλεψεν αὐτὸς μίαν ρίζαν, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πάθους αὐτοῦ. Εἶχε δὲ κατὰ νοῦν νὰ τὸ δικτηρήσῃ ἐπιμελῶς ἐν τῷ δωματίῳ του, ἀλλὰ, πάντοτε ὑποχρεωτικὸς, ἄφησε καὶ τοῦ τοῦ ἐκλεψαν καὶ τοῦ ἰδίου. Καρποφορήσαντος δὲ τοῦ φυτοῦ καὶ πολλαπλασιασθέντος διὰ τῆς μεταδόσεως, ἡ τελευταία ἐνθύμησις εἰσηλθὲν αὐθις εἰς κυκλοφορίαν καὶ ἡδη τὴν εὐρίσκετε ὅταν θέλητε.

Κατὰ τὸ Γαλ. Π Γ.

ΠΕΡΙ ΑΣΔΡΟΥΒΩΝ.

Κατὰ τὰς παραδόσεις τῆς ἱστορίας ἐννέα ἐπίσημοι Καρχηδόνιοι ὑπῆρξαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀσδρούβας, καὶ εἰσὶν οὗτοι. Ὁ Ἀσδρούβας τοῦ Μάχωνος, ὁμοῖος τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀρετάς, ἀφ' οὗ ἐνδεκάκις ὑπῆρξεν εἰς τῶν σουφετῶν ἢ ἀνώτατος ἀρχων, καὶ ἐτιμήθη διὰ τεσσάρων θριάμβων, ἡρέθη κατὰ τὸ 489 π. Χ. στρατηγὸς ἓνα κατὰ τὴν τὴν Σαρδίαν. Αποβιβασθεὶς εἰς ταύτην τὴν νῆσον ἐπέτυχε μεγάλας νίκας· πλὴν περὶ τὸ τέλος τοῦ πολέμου καιρίως τρωθεὶς ἐν μάχῃ τινί, καὶ προαισθανθεὶς ὅτι ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ ἀνέδειξε πάραυτα σιρτιτηγὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀμίλκην. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀσδρούβας πολεμήσας τοὺς Μαυρουσίους (Μικροτικίνους) καὶ τοὺς Νομάδας (Αλγερίνους) ἐπέτυχε τὴν κατάργησιν τοῦ φόρου, ὃν οἱ Καρχηδόνιοι ἐπλήρουν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς πόλεως αὐτῶν.

Ὁ Ἀσδρούβας τοῦ Ἄννωνος, ὅστις περὶ τὸ 255 ἔτος π. Χ. ἀπεστάλη εἰς Σικελίαν, προσβλῶν τὴν Πάνορμον, ἐν ᾗ ἦν κατακεκλεισμένος ὁ ἀνθύπατος Μέτελλος, ἡττήθη ἐν μεγάλῃ μάχῃ, ἀπολέσας ἐνταυτῷ καὶ τριάκοντα ἐλέφαντας· ἐπανελθὼν δὲ εἰς Καρχηδόνα κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Ὁ Ἀσδρούβας ὁ ἐπονομαζόμενος Φαλακρὸς, ὅστις ἦν σύγχρονος τοῦ ἀνωτέρω, ἐκστρατεύσας πρὸς τὸ 255 ἔτος π. Χ. ὑπὲρ τῶν Σιρδῶν, ἀχθομένων ἐπὶ τῷ ζυγῷ τῆς Ρώμης, ἡττήθη πρὸ τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Μαίλιου· ἐνώθεις ὅμως μετὰ τῶν νησιωτῶν τούτων διευθύνθη εὐθὺς πρὸς τὴν Κάλανριν, σκοπεύων ἓνα ὑποτάξῃ ταύτην, τὴν πρωτεύουσάν τῆς νήσου· ὁ δὲ Μαίλιος προφθὰς ἠνάγκασεν αὐτὸν εἰς γενικὴν μάχην καὶ μετὰ ἀμφίρροπον ἐπὶ τέσσαρας ὥρας νίκην, κατέβαλε καὶ ἤχ-

μαλώτισεν αὐτὸν, ὑποτάξας ἅπασαν τὴν νῆσον εἰς τοὺς Ῥωμαίους.

Ὁ Ἀσδρούβας ὁ γαμβρὸς τοῦ τε Ἀμίλκα Βάρκα καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀννίβα ἐπωνομάσθη Ὁρατός διὰ τὸ χαρίεν τῆς ὄψεως αὐτοῦ. Ἐκ νεότητος ἀφωσιώθη εἰς τὸν Ἀμίλκαν, ἀκολουθήσας αὐτῷ καὶ εἰς τὰς ἐκστρατείας. Ἀλλὰ δημοσίως κατηγορηθεὶς ὡς προαγωγούμενος ὑπὸ τούτου τοῦ στρατηγοῦ, διετάχθη ὑπὸ τῶν τιμητικῶν ἀρχῶν ἵνα ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτοῦ. Ἐν τούτοις, τῶν καρχηδονίων νόμων μὴ συγχωρούντων τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ γαμβροῦ ἀπὸ τοῦ πενθεροῦ, ὁ Ἀμίλκας ἔδωκε τῷ Ἀσδρούβᾳ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γάμον, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἰσπανίαν τὸ 237 ἔτος π. Χ. Ὁ νέος Ἀσδρούβας ταχέως διεκρίθη ὑπὸ τὰ ὅμματα τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, καὶ μάλιστα ἐν Ἀφρικῇ, ἔνθα παρουσιάσθη περίστασις ἱναεπίδειξῃ τὴν τε εὐφυίαν καὶ ἀνδρείαν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ οἱ Νομάδες ἐπανεστῆσαν, ὅτε οἱ Καρχηδόνιοι ἐνησχολοῦντο ἐν Ἰσπανίᾳ, ὁ Ἀμίλκας ἀπέστειλε κατ' αὐτῶν τὸν Ἀσδρούβαν ἀρχηγὸν ἑνὸς στρατιωτικοῦ σώματος, ὅστις, ἐκπληρώσας πολὺ ἀνδρείως καὶ συνετῶς τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἐπανήλθεν εἰς Ἰσπανίαν. Ἀποθανόντος τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, ὁ μὲν στρατὸς τῷ 230 ἔτει π. Χ. ἀνεκέρυξεν αὐτὸν στρατηγόν· ἡ δὲ βουλὴ ἐγκρίνασα τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἀπέστειλε καὶ μεγάλῃν ἐπικουρίαν εἰς Ἰσπανίαν ἵνα καταστήσῃ τὸν Ἀσδρούβαν ἱκανὸν ὥστε νὰ διατηρήσῃ καὶ ἐκτείνῃ τὰς κατακτήσεις αὐτοῦ. Ὁ Ἀσδρούβας ὢν πολὺ εὐγνώμων πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτοῦ, παρεκάλεσε τὴν βουλήν ἵνα τῷ πέμψῃ τὸν νέον Ἀννίβαν, ὅπως εἰσαγάγῃ αὐτὸν πρῶτῳ εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης. Κατ' ἀρχὰς τῆς στρατηγίας αὐτοῦ διεκρίθη διὰ τροπαίου, ὃ ἔστησε κατὰ τοῦ Ὀρίζωνος Ἰσπανοῦ ἡγεμόνος. Εὐθὺς ἐκ τῆς νίκης ταύτης δώδεκα πόλεις ἤνοιξαν αὐτῷ τὰς πύλας, δώσασαι ἀφορμὴν καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ἵνα μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα αὐτῶν. Θέλων ν' ἀσφαλίσῃ τὰς ἐν Ἰσπανίᾳ κατακτήσεις τῶν Καρχηδονίων, ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τὴν νέαν Καρχηδόνα, σήμερον καλουμένην Καρθαγένην, χρησιμεύουσαν ὡς προμαχώνα καὶ φρουρίου τῶν πολεμεφιδίων. Ἡ ἀρμοδιὰ θέσις τῆς πόλεως ταύτης μετ' οὐ πολὺ κατέστησεν αὐτὴν μίαν τῶν πλουσιωτάτων τῆς οἰκουμένης πόλεων. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τέως ἐνασχολούμενοι κατὰ τῶν εἰσβαλόντων εἰς τὴν βόρειον Ἰταλίαν Γάλλων, ἐνόμισαν ὅτι ὤφειλον τελευταίον ἀναγκάσαι διὰ διαπραγματεύσεως τὰς προόδους τῶν Καρχηδονίων, οὓς ἤδη ὑπώπτευν· διὸ καὶ διὰ συνθήκης ὑπεχρέωσαν αὐτοὺς νὰ μὴν ὑπερβῶσι τὸν Ἰόηρα ποταμόν. Ὁ δὲ Ἀσδρούβας, τηρήσας αὐτὴν ἀκριβῶς, ἐξέτεινεν τὰς κατακτήσεις αὐτοῦ πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, ὑποτάξας τῇ τε εὐπροσηγορίᾳ καὶ τῇ ἀνδρείᾳ ὅλην τὴν ἀπὸ τοῦ Ὀκεανοῦ ἄχρι τοῦ Ἰόηρος περιλαμβανομένην χώραν τῆς Ἰσπανίας· ἔπειτα νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα ἐνὸς Ἰσπανοῦ ἡγεμόνος, ἡσφάλισε διὰ τοῦ γάμου τούτου ὅσα κατέκτησεν. Ἀλλ' ἐνῶ ἐπὶ ἐννέα ἔτη ἐκυβέρνηα τὴν Ἰσπανίαν συνετῶς τε

καὶ δραστηρίως, ἐδολοφονήθη τῷ 223 ἔτει π. Χ. ὑπὸ τινος δούλου γάλλου, οὗ τὸν κύριον εἶχεν ἀπολέσει· διάδοχος δὲ αὐτοῦ κατέστη ὁ Ἀννίβας.

Ὁ Ἀσδρούβας Βάρκας, υἱὸς μὲν τοῦ Ἀμίλκα, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἀννίβου, κληρονομήσας τὸ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πατρικὸν μῖσος, πρῶτῳ εἰς ἐλαμπρύνθη ἐν Ἰσπανίᾳ, ἔνθα ὁ ἑνδοξὸς ἀδελφὸς αὐτοῦ, μέλλων νὰ φέρῃ τὸν πόλεμον εἰς Ἰταλίαν, ἀφῆκεν αὐτῷ τὴν στρατηγίαν.

Ὁ Ἀσδρούβας ἀντέστη ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ἀπέκτισε φήμην μεγάλου στρατηγοῦ, καίτοι πολλάκις νικηθεὶς ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν. Παραταχθεὶς εἰς μάχην ἡττήθη τὸ 219 ἔτος π. Χ. πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἰόηρος ὑπὸ τοῦ Γκιέλου Σκηπίωνος, καὶ τῶν Κελτιβήρων βοηθούντων αὐτῷ, καὶ ὑποχωρήσας εἰς Λουστανίαν, ἔλαβεν εἰς τέλος ἐπικουρίαν τινὰ ἀπὸ τῆς Καρχηδόνος, ὁμοῦ καὶ διαταγὴν τῆς βουλῆς ἵνα πορευθῇ εἰς Ἰταλίαν πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Πρῶτον ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς ἀποστατήντας Καρχηδονίους, οὓς κατέβηκε, καὶ ἔπειτα πρὸς τὰ Πυρρηναῖα ὄρη. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐμποδισθεὶς ὑπὸ τοῦ Σκηπίωνος νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἡερσονήσου, ἐδιώχθη ἐν τῇ πορείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἠναγκάσθη νὰ συνάψῃ μάχην, ἐν ᾗ νικηθεὶς ὠπισθοπόρησε, καὶ ἤρκειτο ἐπὶ τινὰ καιρὸν ὑπεραπτιζόμενος τὴν μεσημβρινὴν Ἰσπανίαν. Ἐπειτα ἐφελκύσας ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοῦ Κελτιβήρας, καὶ ἐνισχυθεὶς ὑπὸ τῶν δυνάμεων τοῦ τε ἀδελφοῦ αὐτοῦ Μάγωνος, καὶ τοῦ Μασινίσσα βασιλέως τῆς Νομαδικῆς ἐπολέμησε κατ' ἰδίαν τοὺς δύο Σκηπίωνας καὶ ἐξωλόθρευσε τοὺς στρατοὺς αὐτῶν εἰς δύο διαφόρους μάχας ἐν αἷς ἐφρονεύθησαν καὶ οἱ δύο οὗτοι στρατηγοὶ τῷ 213 ἔτει π. Χ. Μετὰ τὴν νίκην ταύτην ὁ Ἀσδρούβας ἡδυνήθη νὰ πορευθῇ εἰς Ἰταλίαν ἵνα ἐνώσῃ τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις πρὸς τὰς τοῦ Ἀννίβου· ἀλλὰ προσβληθεὶς παρὰ τοῦ νεωτέρου Σκηπίωνος ἀπώλεσε σχεδὸν τὸν στρατὸν καὶ τὸ στρατόπεδον, κυριευθεὶς καὶ λεηλατηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ γόνιμος νοῦς τοῦ Ἀσδρούβᾳ ἐν ὀλίγῳ ἐπλασεν ἄλλον στρατὸν, καὶ διήλθε τὰ Πυρρηναῖα ἀδυνατοῦντος τοῦ νικητοῦ ἐμποδίσαι αὐτόν. Καταβαλὼν ὅλα τὰ ἐναντιοδύναμα καὶ ἀναθεὶς τὴν στρατηγίαν τῆς Ἰσπανίας εἰς τὸν Ἀσδρούβαν υἱὸν τοῦ Γίσκωνος ἀπευθύνθη εἰς Ἰταλίαν βοηθούμενος κατὰ τὴν πορείαν καὶ ὑπὸ τινων γαλατικῶν ἐθνῶν. Ὅτε ἐφθασεν ἀπέναντι τῆς Πλακεντίας, ἀφρόνως ἐπιχειρήσας τὴν πολιορκίαν αὐτῆς, ἔδωκε καιρὸν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἵνα συναθροίσωσι δυνάμεις πρὸς καταπολέμησιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ ταχέως λύσας τὴν πολιορκίαν ὥδευσε πλήρης ἐλπίδος. Ὅτε δὲ ἦν ἐγγὺς τοῦ Μεταύρου ποταμοῦ, αἶφνης προσβάλλουσιν αὐτὸν οἱ ἐνωθέντες ὑπατοὶ Λίβιος Σαλινάτωρ καὶ Κλαύδιος Νέρων. Ἐσπευσμένως παρατάξας τὸν στρατὸν, καὶ τεθεὶς εἰς τὸ κέντρον, ἐνθαρρύνει αὐτὸν καὶ ἐρίζει πολὺν χρόνον διὰ τὴν νίκην· ἀλλ' αἰσθανθεὶς αὐτὴν ῥέπου-

σαν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, ὁρμᾷ εἰς τὸ μέσον ἐνδὸς τάγματος, καὶ ἀποθνήσκει ὡς ἔπρεπε τῷ υἱῷ τοῦ Ἀμίλκα καὶ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἀννίβα. Ἡ κατὰ τὸ 207 ἔτος π. Χ. γενομένη αὕτη μάχη, ἣν ὁ Τίτος Λίβιος παραβάλλει πρὸς τὴν ἐν Κάνναις, ἀπεφάσισε περὶ τῆς τύχης τῆς Ἰταλίας. Ὁ δὲ Ἀννίβας τότε ἔμαθε τὴν δεινὴν ταύτην συμφορὰν ὅτε εἶδεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ στρατοπέδῳ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀσδρούβα, ἐρριμμένην ὑπὸ τοῦ ὑπάτου Νέρωνος. Ἀλγήσας ὑπὸ τοῦ οἴκτου καὶ ἐκπληχθεὶς ἐφώνησε· « Τετέλεσται, στερηθεὶς τὸν Ἀσδρούβαν, καθίσταμαι κακοδαίμων, καὶ ἡ Καρχηδὼν ἀποβάλλει πᾶσαν ἐλπίδα. »

Ὁ Ἀσδρούβας τοῦ Γίσκωνος προώρως ἀναδειχθεὶς ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ πρὸς τὰς ἀρχάς τοῦ δευτέρου Λυβικοῦ πολέμου ἔσχε τὴν στρατηγίαν, ὅτε μετέβη ὁ Ἀσδρούβας Βάρκας εἰς Ἰταλίαν τῷ 207 ἔτει π. Χ. Ἐπειδὴ ὁ Σκηπίων ἐν Ἰσπανίᾳ ἦν τροπαιοῦχος, ὁ Ἀσδρούβας ὑποχωρήσας εἰς Αὐσιτανίαν ἀπέφυγε πᾶσαν μάχην. Τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος συλλέξας πολὺ στράτευμα ὥρμησε κατὰ τοῦ Σκηπίωνος. Ἀλλὰ καταβληθεὶς ἐδιάσθη νὰ καταφυγῇ εἰς τὰ Γάδειρα· ὅθεν μεταβὰς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Σίφακος ἀνακτοῦ τῆς νομαδικῆς ἐπέτυχε νὰ ἐλκύσῃ αὐτὸν ὑπὲρ τῆς Καρχηδόνος συζεύξας αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Σοφονίσθην. Προσκληθεὶς ἔπειτα πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος κατὰ τοῦ εἰσβάλλοντος εἰς αὐτὴν Σκηπίωνος καὶ ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ Σίφακος ἐματαιώσας στρατηγῶν τῷ 204 ἔτει π. Χ. τοὺς κατὰ τῆς Ἰτυκῆς σκοποῦς τοῦ Ῥωμαίου στρατηγοῦ. Τὸ ἀκόλουθον ὁμῶς ἔτος οὗτος προσέβαλε τὰ στρατόπεδα τοῦ τε Ἀσδρούβα καὶ τοῦ Σίφακος, καὶ ἐμπρήσας αὐτὰ κατέστρεψεν αὐθημερὸν τοὺς στρατοὺς αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἀσδρούβας ἐσώθη μόλις ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ δύο χιλιάδας πεζοῦς καὶ πεντακοσίους ἵππους. Ὁ Ἀππιανὸς λέγει, ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι ἐσταύρωσαν αὐτὸν ὅτε ἐπαυλῆθεν εἰς Καρχηδόνα· ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ὁ Τίτος Λίβιος ἱστορεῖ ὅτι ὁ Ἀσδρούβας κατορθώσας ν' ἀποτρέψῃ τὴν βουλὴν καὶ τοὺς Σουφέτας νὰ μὴ δεχθῶσιν ἄτιμον διαλλαγὴν, ἐτόλμησε νὰ πολεμήσῃ καὶ δεύτερον κατὰ τοῦ Σκηπίωνος· καὶ ἡττηθεὶς μετὰ μεγάλης φθορᾶς τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, ἐτελεύτησε μετ' ὀλίγον τῷ 201 ἔτει π. Χ. (1).

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

Σ. Μ. Σ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ.

Ἐκ τοῦ πολιτικοῦ ἐγχειριδίου τοῦ
V. Guillard.

Ἡ προσπάθεια τοῦ ν' ἀπαλλάξωμεν τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ τῶν ταραχῶν τῆς, τῶν κινδύνων τῆς καὶ τῶν ἀποτροπαίων φίλων τῆς, εἶναι βεβαίως προσπάθεια ἐνδοξος· ἀλλ' ἡ παραμέλησις τῆς ἐλευθερίας καὶ μόνον ἡ διατήρησις τῶν ἐξ αὐτῆς παραγομένων εὐεργετημάτων, εἶναι ἐπίσης παραλογισμὸς καὶ πλάνη. Ἐκαστος θὰ ἐξελάμβανεν ὡς ἄφρονα τὸν ἐπιδότην ἐκείνον ὅστις θὰ ἔλεγεν, ὁ ἀτμός μᾶς φέρει μετεώρους ἐπὶ τῶν κυμάτων ἀλλ' ἂς σθύσωμεν τὸ πῦρ τοῦτο ὅπερ προξενεῖ ζέσστην ἀνυπόφορον καὶ πολλάκις ὀλεθρίους ἐκρήξεις. Διὰ τὴν φυσικώτερον λόγον νὰ συναινέσωμεν μετ' ἐκείνων οἵτινες θὰ εἴπωσι. « Τὶ μᾶς μέλει [διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἀφοῦ ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον εὐημεροῦσι. Διὰ τὴν αἰείποτε νὰ προαπασχολώμεθα διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ νὰ προστατεύωμεν αὐτὴν ἀπέναντι συμφερόντων πολυτιμωτέρων; »

Ἡ ἐλευθερία, ἐπιβλαβὴς μόνον εἰς τὴν τύχην ὀλίγων τινῶν προνομιοῦχων, εἶναι ὁ πρῶτος ὅρος τοῦ δημοσίου πλούτου. Ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Ἑλβετία καὶ τὸ Βέλγιον εἰσὶν αἱ βιομηχανικώτεραι καὶ αἱ πλουσιώτεραι χώραι καθότι ἔχουν πλειοτέραν ἐλευθερίαν. Ἡ Γαλλία, ἀποπεινάξασα τὸν φεουδαλικὸν ζυγὸν, μετεποίησεν εἰς εὐφόρους πεδιάδας τὰς φεουδαλικὰς χέρσους καὶ τὰ γῆπεδα. Αἱ δὲ Ἀγγλικαὶ ἀποικίαι κृतύχησαν ἀπαδειγματίστως· μόνον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν. Ἡ Ὀλλανδία θραύσασα τὸν ζυγὸν τοῦ Φιλίππου Β' ἐκάλυψε τὰς θαλάσσας διὰ τῶν στόλων τῆς, φορτωθέντων τοῦ κόσμου τὰ πλούτη· τότε τεναγὴ κυματοπληκτα μεταβάλλονται εἰς εὐφόρους πεδιάδας καὶ εἰς χωρία μεγαλοπρεπῆ. Συγχρόνως ἡ Ἰσπανία ἐγκαταλιποῦσα τὰς ἀρχαίας ἐλευθερίας τῆς ἀπέναντι τῶν ἀνεξαντλήτων θησαυρῶν τοῦ Νέου Κόσμου, καταναλίσκεται ὑπὸ τῆς δυσυχίας. Οἱ ὁρεοσίβιοι τῶν Ἀλπεων καταθράυσαντες ὑπὸ τοὺς βράχους τῶν τὴν ἵπποτειαν τοῦ Αὐστριακοῦ οἴκου καθιστᾷ τὰ χιονοσκεπῆ αὐτῶν ὄρη πλουσιώτερα καὶ τῶν γονιμωτέρων πεδιάδων. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς συγχύσεως τοῦ Μεσαιῶνος πόλεις τινὲς ὑπερασπίζουσι τὴν ἐλευθερίαν τῶν· Ἡ Βενετία, ἡ Φλωρεντία ἡ Γάνδη, ἡ Βρούγη εἰσὶ τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου, τοῦ πλούτου καὶ τῆς καλλιτεχνίας. Ὅπόταν δὲ ἡ ἐλευθερία ὑποκύπτει κατὰ τι εἰς τὴν ἰσχύϊν τῶν ἐχθρῶν τῆς ἢ μάλλον εἰς τὴν ἀφροντισίαν καὶ πλάνην τῶν

(1) Οἱ βίοι τῶν λοιπῶν τριῶν ἐπισήμων Καρχηδονίων ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐπομένως θέλουν δημοσιευθῇ.